

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatárs.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs.

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

Ma. számunk főbb közleményei: Veszélyek: Új főrendek. Tisza közvetít. Spaun is beszélt. A beruházásokat elfogadták.

Új főrendek. A képviselőház mai ülésén közel két évi vajadás után végre keresztülment a gróf Wimpffenn és báró Trautenberg családoknak az örökös főrendi tagok névjegyzékbe való felvételéről szóló törvényjavaslat.

Micsoda érdemeket szereztek a nevezett előkelő idegenek arra, hogy a született magyar főrendek között felvésszenek? — erről ugyan edes keveset tudunk meg akár a törvényjavaslat indoklásából, akár a miniszterelnök és a képviselőházi előadó támogató beszédeiből.

Mert a nevezett indigena mágnás urak sem nem jobbak, sem nem rosszabbak a főrendi házból indigena mágnás urainál. Mint ahogy a falusi bíróságra akkor van meg az araválóság, ha — amint Szücs György uramról írva nagyon — »hasa, hája, két nadrága mind kész eme méltóságra».

Természetes folyamán az a főrendi ház reformjáról intézkedő 1885. évi VII-ik törvények kellenek; s így a földön pedig napsugár sütött és vadul piros rózsák égtek a mezőn.

Egy férfi és egy asszony... Jelenetek. — Az Egyetértés tárczája. — Írta: Dreyfus Albert.

1. A pusztaságban. Egy férfi és egy asszony szerettek egymást. Különös fény ragyogott szemükben. De bárhová értek, sötét volt és el nem bírta viselni a szemük kölesűnös fényét.

2. Az aranyecsepp. Egy asszony és egy férfi ültek egymás mellett a tengernek partján. Sziklás, virágok, tölgyek árnyéka. A férfi egy csöppnyi kis harmatesőppel látott az egyik piros virágon alázegenni.

3. A puposka. Egy férfi szeretett egy asszonyt, a kinek kis pup volt a hátán. — Szép vagy — mondta a férfi — és szerettek téged!

természetes az is, hogy a képviselőház ellenzéke alig vetett ügyet erre az új peer-schubra, s ha nem egészen közönyösen is, de bizonyos szatirikus rezigrációval túrta, hogy a nagy lőtenyésztő és közjótékony indigena uraknak legyen meg a magok kedvtelése, s ám üljenek be a magyar főrendi ház törvényhozó székébe, ha annyira vágnak utána: hiszen ott a helyök a többiek közt.

A népképviselői alkotmányról helyes fogalommal bíró emberek még bizony kárörömmel szemlélik a főrendi ház illetlen szaporodását, mert ez a jelenség annál ríkítóbbá teszi a főrendi ház intézményét kirívó felfogásait, s meggyőzi lassanként az egész magyar közvéleményt arról, hogy az egész főrendi ház jelentőség és értelem nélküli való czíra testület, mely régen megérett arra, hogy a föld színeről végleg elsöpörtessék.

Nincs nekünk a Wimpffenek, Trautenbergek, Windischgrätzek és Lambergerek ellen egyéni semmi kifogásunk; nem érdekelnek bennünket a személyek; hanem csak maga az intézmény, mely napról-napra kiállóbb bizonyítékait szolgáltatja annak, hogy a főrendi ház a népképviselői rendszeren alapuló törvényhozás keretébe nem illő, létjogosultsággal nem bíró, idejét múlt középkori intézmény.

Nem kisebb-nagyobb fejlesek, igazgatások kellenek oda, hanem radikális megoldás és pedig a főrendi ház, mint rendi kiváltságos alapuló intézménynek a teljes eltorlása.

Lándzsát törnek sokan a két kamara-rendszer mellett, melyet elfogadott jótörőm az egész civilizált világ minden alkotmányos törvényhozása. Mert kell lenni — így mondják — egy közbeeső mérséklő, egy megfogó törvényhozási fórumnak, mely útjába álljon, ha a demokratikus alapon összeállított képviselőház a rohamos haladásban, hogy másfél évig tartó parlamenti harc után felhagyott a küzdelemmel, mert belátta, hogy még azt sem képes elérni, hogy a magyar állam hadseregének szolgálati és vezényleti nyelve ne idegen, hanem magyar legyen.

4. Találkozás. Egy férfi az este árnyában sok ember között egy asszonyt látott az utca széléén állni. Az arcát lától fődte, a vonásait elmosdották.

5. A csillag. Egy férfi és egy asszony mentek tavaszias, tiszta éjben a nagy, szabad mezőn. Kéz a kézben mentek csendesen, némán, csak a szívük szavára leve. Olyanok voltak, mint a gyermekek, akik valami csodát várnak.

Nincs is nálunk a főrendi háznak jótörőm semmi tennivalója és semmi jelentősége. Ennek ugyan bátran lehetnek tagjai Wimpffenek és Trautenbergek: banya is azt valaki.

Reánk csak az tartozik és a függetlenségi és negyvennyolcas párt tekintetben nem is mulaszthatja el kötelességét megtenni, hogy ha már a kettős kamara rendszerre van felépítve törvényhozásunk, akkor annak ügyi kezdeményező, mint mérséklő fóruma kell, hogy összhangban álljon a demokratikus népképviselői elveivel.

Általános szavazati jog mellett létesített képviselőház s a szabad választás alapján függetlenül összeállított felsőház lehetnek annak csakis megfelelő intézményei.

Születés és vagyoni jelenthetnek jó szerencsét, de sem tekintélyt, sem kiváltságot, sem a törvényhozói hatalomra való rátermettséget adni nem alkalmasok.

S bár a magyar kormány jelenleg kitér a nagy kérdés megoldásának kilitásba helyezése elől: meghozza azt az idő, a fejlődő korszellem, mely lerazza államiaságunk testéről a természetes fejlődés akadályait, mint a hogy a növekedő sudár fejlődő törzseről lehámlanak a korhadt kérgék lassanként porladozásnak indult hánccsai.

6. Testvérek. Egy férfit látott vendégül egy asszony. Derengő, vöröses fény, szinte mintha belelebegett volna a levegőbe. A kandallóban pompán fénylő lángok. Vörös selyem takaró az ágyon. Vörös bronzfény a borborköveken. Méhetetlen kincsek tárháza lehetett ez a szoba.

7. Tiszta közvetít. Ma délután kezdte meg a magyar delegáció a hadügyi büdzsé tárgyalását. Mindjárt az ülés elején felállott Tisza és röfnyi hosszu beszédben közvetített Pitreich számára a delegáció által szíves fogadtatást és jóakaratot.

8. Tisza szerint. Új ágyukra 222 millió, hadihajókra 64 millió, különböző kiadásokra 110 millió szükséges egyszerre, de ehhez hozzájárul a kétvézes katonai szolgálat behozatala esetére már előre 50 millió fedezet.

9. Tisza a milliőkrét. Gróf Tisza István: Meg akarja a helyzet teljes képét rajzolni, annál is inkább, mert a delegáció hatásköre csak bizonyos élesen körvonalozott ügykörre terjed ki s kiterjeszkedik a kérdés ama részleteire, melyeknek érdemleges eldöntése a törvényhozás hatáskörébe tartozik.

szarozot akar Magyarországra róni a bécsi udvar, megtörésül a nemzet jogaiért vívott ötnegyvedéves küzdelemnek. S a magyar miniszterelnök tele tödövel, veritékező inakkal, kézzel-lábbal dolgozik azon, hogy a kivánság minél simábban teljesüljön.

Persze, előállott a közös miniszteri tanácskozásokon kifözött pénzügyi büvész-mutatvány tervével is. Elmondta, hogy a reform egyszerre való létesítésével a büdzséből évente 27 millió felszabadul, úgy, hogy magának a büdzsének ezzel a tételével újabb áldozat nélkül amortizálódik huszonöt év alatt a kölcsön. Azt azonban — éppen kormánypartii oldalról figyelmeztették reá — elfeledte, hogy az a 27 millió ügyis a rendkívüli kiadások tételei közül volt nagynehezen odapréselve s a 400 millió felvétele ennek a rendkívüli tételnek az állandósítását jelentené.

Hiába hát minden ravaszkodás, a rettenetes teherből cigányfurlanggal sem lehet nemzeti megkönnyebbülést kivarázsolni. S az albizottság mai ülésén meg a kormánypartii szónokok sem hallgathatták el a megdöbbenésüket. Egyik a másik után csaptak össze a kezét ijedében s miután valami módon csak kell hidat keresni amivel a honfui aggodalom óceánját a mamelek-kötelességekkel összeköthetn, hát előszedtek a magyar ipar támogatásának a kérdését, amelyet odaszögelték Pitreichéknek. Az persze, hogy vállalja a kötelezettséget. És a markába nevet.

Az ellenzék szónokai közül feltűnt Laszkáry Gyula határozott és okos felszólalása, kivüle Lovász Márton és Okolicsányi László beszéletek. Az utóbbinak a kaszárnyafeliratok dolgában tett kérdésére kijelentette Tisza, hogy valahányszor a régi kaszárnyák helyett újakat építenek, akkor azoknak alkalmazkazzák a magyar feliratot is.

Hát ez a bő határidőre engedélyezett nemzeti vívmány mindenesetre megér négy száz milliót!

A bizottság üléséről egyébként az alábbi tudósítás számol be:

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délután negy órakor gróf Szepáry Gyula elnöklésével ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vettek a közös hadügyi miniszterium 1904. évi költségvetésirányzatát.

Jelen voltak a közös kormány részéről Pitreich Henrik lovag, tábornagymester, közös hadügyi miniszter és Jekelfalussy Lajos osztályfőnök, báró Spaun Herman, a tengerészeti osztály főnöke, báró Baran István közös pénzügyminiszter; a magyar kormány részéről gróf Tisza István miniszterelnök, Nyíri Sándor honvédelmi miniszter és Lukács László pénzügyminiszter.

Műnch Aurél előadó ismerteti a hadügyi szükélelet. A rendkívüli szükélelet fedezésére való 88,000,000 koronát illető előterjesztéssel az albizottság külön foglalkozik, de máris megjegyzi, hogy az új tábortüzérségi anyag beszerzésének összes költsége a legutóbbi delegáció alkalmával nyert részletes kimutatás szerint 165,000,000 koronával irányoztattak elő; ebből máraz 1904-ik évre, mint rendkívüli hitel, 15,000,000 korona szavaztatott meg; ezuttal már előre jelzett 50,000,000 koronát kér a hadügyi kormány e czimen megszavaztatni, úgy, hogy jövőre meg 100,000,000 korona volna e czíra megszavazandó. — A hadügyi kormány továbbá, hogy több, egyéb felszerelési tárgynak, melyek eddig a hadsereg rendkívüli szükéleletében csak kisebb részletekben irányoztattak elő, a hadsereg harcoképességének biztosítása okából, de még gazdasági szempontból is feleleté kívánatos volna rövidbb idő alatt való beszerzésük, ezen czél elérésére összesen további 67,000,000 koronányi hitelt kér a részletekben megszavaztatni, meg pedig az 1904-ik évre 10,000,000, 1905-re 38 millió, míg a hátralévő összeg a következő évek terhére esnék. Az előző delegáció hadügyi albizottságának jelentése szerint a tüzérségi anyag beszerzésére szükséges 165 millió koronán felül az új tábortüzérségi rendszeresítésének folyamánként még 19 millió korona szükélelet merült fel. Már 1902-ben a tüzérségek osztályok felállítására megszavazott 28 millió korona és így a tüzérségek új tábortüzérségi anyagokkal való ellátása, valamint a tüzérségek osztályok szervezése és a helyi tüzérség újraszervezése, összesen 222 millió korona költséggel jár. Ehhez járul még az imént jelzett 67 millió korona. Az előadó aztán azt a kérdést veti fel, miként gondoskodnak ennek az összegnek a fedezéséről?

Pitreich lovag hadügyi miniszter nyilatkozik ezuttal olyan értelemben, mint nyilatkozott az osztrák delegáció albizottságában.

Műnch Aurél, Hegedűs Sándor és Okolicsányi László után a miniszterelnök szólalt fel.

Tisza a milliőkrét. Gróf Tisza István: Meg akarja a helyzet teljes képét rajzolni, annál is inkább, mert a delegáció hatásköre csak bizonyos élesen körvonalozott ügykörre terjed ki s kiterjeszkedik a kérdés ama részleteire, melyeknek érdemleges eldöntése a törvényhozás hatáskörébe tartozik.

Elmondja, hogy ágyunkat a modern gyorstűzű ágyúk teljesen tulszárnyaltak s használatát követne el az a kormány, amely vállalná a felelősséget azért, hogy a mi hadseregünk feje...

A nap tündérpalotámha akar bejutni. Azt láthatom meg, amit akarok... Jöjjen! És kinyitotta az ablakokat. Kitérta a függönyöket.

A nap, a nap! — Arany kézből ragyogó aranykardok nyomultak be a szobába és szétverték a vöröses homályt. A szoba közepén megállott a fény. És megmutatta a férfunak a kincseket.

... Koptott, foltos szék, szőnyegek; tópett, ócska barna burkolat; szürke ágypamut takaró.

— Vegye, vége! — mondogatta a férfi. Ekkor megszólalt mögötte egy finom, ezüstös nő hang.

Sötét! Sötét! Rózsás teste világot, mindig egy jobban világot, de minden, a mi körülötte volt, siralmasan siránkozott, a nap pedig odalátott mindenhová ebben a siralomban. Akkor a férfi sietve zárt be az ablakokat.

A fogadás összeget, 1500—1500 forintot letétbe helyezik s a fiatal házaspár a hűségese Pfeifferkornal — de minden pénz nélkül — elindul...

SPORT.

Az utolsó versenynap.

Csomó meglepetés.

A tavaszi meeting mai zárnapján a rossz idő folytán, csak igen kisszámú közönség volt künn... Az eső a talajt mélyen feláztatta, s így a favorit jászokra ismét rossz világ járt...

A mai verseny futatamában a Zár-handicapban csak nagyon közepes társaság indult. Favorit a pehelysúlyú Cassandra volt, a melyik azonban egyáltalán nem szolított be semmit a finishe.

Szép végküzdelem volt a napot befejező handi-capban, ahol erős küzdelem után tudta Ormond csak az elhanyagolt Rigót leverni.

A részletes eredmény a következő: I. Nákó díj. Díj 2000 korona. Távolság 2487 méter.

- 1. Mravik P. 38 s m Tyrann 63 k. lov. Krause
2. Krausz L. 38 s m Augur 63 k. lov. Szemere

Bírói ítélet: Ót hosszal nyerve, tizenöt hosszal harmadik. Tot: 10 : 40.

II. Eladók handi-capja. Díj 2000 kor. Táv. 1600 méter. 1. Petanovits J. 38 s m Nyalka 53 k. lov. Lewis

Bírói ítélet: Küzdelem után egy hosszal első, egy hosszal harmadik. Tot: 10 : 40, helyre 50 : 98, 208, 122.

IV. Br. Wenckheim Béla-émlékverseny. Díj 4000 K. Táv. 1900 m. 1. Blaskovics E. 38 s m Divat 515 k. lov. Lewis

Bírói ítélet: Könnyen egy és fél hosszal nyerve, tizenöt hosszal harmadik. Tot: 10 : 23.

V. Nyirentlen kétévesek versenye. Díj 3000 kor. Táv. 1000 m. 1. Somosi némes s k. Rózsabimbó 545 k. lov. Taral

Bírói ítélet: Könnyen két hosszal első, hat hosszal harmadik. Tot: 10 : 16, helyre 50 : 68, 82.

VII. Eladó kétévesek versenye. Díj 2000 kor. Táv. 900 méter. 1. Baró Uchariz Zs. s k. Dulesca 43 k. lov. Fetting

Bírói ítélet: Könnyen két hosszal első, hat hosszal harmadik. Tot: 10 : 32, helyre 50 : 86, 352, 110.

VIII. Beaton-handicap. Díj 3000 korona. Táv. 1100 m. 1. Gróf Bathányi E. 66 s m Ber Ornold 595 k. lov. Huxtable

Bírói ítélet: Küzdelem után nyághosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot: 10 : 65, helyre: 50 : 194, 208, 1348.

KÖZGAZDASÁG.

Szárazság, rozsdá, jégverés.

Hivatalos jelentés a vetések állásáról.

Termelők, kereskedők és fogyasztók rég nem vártak megbízható, hivatalos jelentést olyan nyugtalanul és izgatottan, mint a földművelésügyi miniszter alábbi jelentését a vetések állásáról.

A mai verseny futatamában a Zár-handicapban csak nagyon közepes társaság indult. Favorit a pehelysúlyú Cassandra volt, a melyik azonban egyáltalán nem szolított be semmit a finishe.

Az április közepe óta leletl időjárás — ebben a természetben oly fontos időszakban — az országban csak kis részében volt megfelelő.

Az eredmény, mely a múlt hetek időjárásának országos áttekintéséből kiindulva, a gyapardást elégséges csapadék általános bányára.

Az országban a vetések állásáról a következőket lehet elmondani: A vetések elmaradottságát, sőt több helyen azok visszafelújítását is tapasztaljuk a gazdák.

A jézett állapot alól azonban vannak kivételek, egyes vidékek, ahol ideigre megérkezett elegendő esőzés folytán megjavultak a vetések és az epedve várt jókor érkező esőzések beálltával még sokat javulhat az ország idei termése.

A veti jelentések szerint a helyely-közel előfordult jégverések eddig sem túlygarkorok, sem komolyan számottevők nem voltak; azonban a fozda fellépéséről sok oldalról érkeznek panaszok.

Sajnos a rozsdá az ország némely vidékén máris általánosnak jelezhető s a csapadék eddig csak a Királyhágón túli megyék látszanak mentesek, a honnan csakis elvettve érkezett ez iránti panasz.

A reménybeli termés képe tehát az előző jelentésben jelzett állapot alól azonban viszonylagos mutató, de korántsem ad még okot aggodalomra, ha a várva-várt esőt megkapjuk, mert sok helyről — így a Dunabálat és Tisza-Maros szög nem egy helyéről — kedvező hírlásokról vesztünk hírt, a melyek az időjárás kedvező fordulatával remélhetőleg az ország átlagos termésére is ki fognak terjedni.

Az ősi buza, mely átlag szárbá hajtott, de helyenkint már hasban hordja kalászát, országos átlagban a kedvezőtlen időjárás miatt a szárazság, hűvös, szies idő által fejlődésében hátráltatva elmaradott, sokhelyütt, főleg homokos és szikes talajokon sárgul is. Mindenfelé a meleg esős időjárás elhajtja. Oly vidékeken ellenben, ahol esők s melegebb napok váltakoztak, kiegyelőző jót, sőt szép vetést is emlegetnek, így a Duna mündkét és a Tisza jobb partjának egyes helyein. A szárazságtól párhuzamban a rozsdá ellen általános a panasz, mely a Királyhágón túli vármegyék kivételével országos jellegű érvben. Felülében csak a rovarkár elleni panasz. Az időjárás a tavasi buzára sem előnyös, mely nehélt ritka.

A rozsvetés mindenütt kalászhban állanak, sok helyütt virágnak, sőt a Tisza-Maros víz vidékén egyes helyein el is virágoztak már. Bár a termény is általában meleg esős időt kíván, mégis az ország legtöbb helyén a huznárd jobban járja a kedvezőtlen száraz időjárás. S habár a kedvezőtlen időjárás alacsony s több helyütt vékony szárazakat, kis húszerűzetű kalászokat s gzos vetéseket okozott, mégis erősen, magasságra és fejlett kalász rovászetésekről, is kapunk jelentést, különösen a Duna jobb és bal part vidékéről s a Tisza-Maros szögéről. Árnnyal a homoki rozskák s a Királyhágón túli vármegyék rozsvetési látszanak a legrosszababbnak.

Az árpa az ország azon vidékein, ahol nem tulsokt szenvedett a hűvös, száraz időjárásról, töde sűrű, átlag kiegyelőtlen áll, az esőt nélkülözött sorány talajokban azonban elmaradott s mindenfelé meleg esős időt ánt.

Az esős árpa átlag kalászol és kikészült, míg a tavaszi a talaj száraz állapota miatt sok helyen rozslult kelt, ritka és sárgult, sőt helyenkint ki sem kelt s néhol — mint a Tisza-Maros szögének egyes helyein — ki is számlottak. Az idei zab vetések az illető vidéken jart időjárás hű képet tükröznek vissza. A királyhágón túli vármegyék egyes részében — amelyekben legtöbbet szenvedett a zord és száraz időjárásról — még ki sem kelt, a Duna balpart hegyes részében feljelen, a sovány, esőt nem látott földeteken elmaradott, néhol sárgul is, másutt pedig a korán vetett, nedvesebb részűt területeken jól kelt és szépen bokrosodik; a Tisza-Maros szögének egyes részeiben pedig igen jól fejlődő zabfelőket emlegetnek. Meleg, esős idő a terméni még is általános óhaj.

A repce vetések, melyek az idén nem nagy kiterjedésűek, arannyal kedvező termést ígérnek. Amár az ősi repcét helyenkint ki kellett zárnunk, már gyengébb, rovar és hernyó által károsított táblák is sűrűn fordulnak elő; mégis nagyjében kielégítő s néhol, — így Torontál megye egyes részeiben — elég jó termést ígér. Átlag

mindenütt virágzik, a Tisza-Maros szögén a beözöklözés is folyamatosan van.

A tengetit az ország némely részében, így a Királyhágón túli megyék és a Duna balpart egyes helyein el sem vetették, vagy most vetik. Nagy átlagban azonban a vetést befejezték, helyenkint ki is kelt már, bár meleg nedves idő híján sok helyütt nem kifogástalanul. A Duna-Tisza közén és a Tisza-Maros szögén, — bár ott is vannak helyek, ahol ki nem kelt, — a porhanyósbabb talajokban kapálják. Melegebb esős idő volna kívánatos, mely nagyot tudna javítani.

A korai burgonya fajták kikelték, a késői fajták s a magasabb és igen száraz helyek ültetése most vannak kelőben. A porhanyósbabb és nedvesebb területeken a növény első kapálása megkezdődött. A fejlődés átlag itt is elmaradott.

A cukorrépa kelését a nagy szárazság, a sok helyütt mutatkozó rovarkár eléggé megnehezítette, sőt meg is akadályozta, minél következtében kiszántások az ország minden részéből beérkezett megbízható jelentések alapján megállapítja, hogy a vetések a hosszantartó szárazság miatt tényleg elmaradtak, sőt visszafeljűtettek, de nem annyira, hogy elegendő eső, még helyre nem hozhatná azokat. Nagyon baj azonban az, hogy a rozsdá országos csapássá fejlődik, amennyiben alig van már vidéke az országban, ahol fel nem lépett volna s ahol rohamosan nem terjedne.

A harmadik vetéselem, mely a vetéseket pusztítja, a jégverés. Eről ugyan azt konstataja a hivatalos jelentés, hogy még nem sok kárt tett, de mikor a minisztériumban az alábbi jelentést szerkesztették, még nem kaptak meg a legújabb jégverésről szóló jelentéseket. Mintemt egybevetve, konstatahatjuk, hogy a helyzet bár nem kétsége eljő, mégis nagyon szomorú s az már most is bizonyos, hogy olyan természetű, amilyen tavaszi és harmadévi vol, az idén semmi esetre sem lesz. Hogy mennyivel fogunk kevesebbet aratni, azt számszerint megállapítani, természetesen ma még nem lehet, de hogy jóval kevesebbet, az kétségtelen.

A földművelési minisztérium jelentése így szól: Az április közepe óta leletl időjárás — ebben a természetben oly fontos időszakban — az országban csak kis részében volt megfelelő.

Az eredmény, mely a múlt hetek időjárásának országos áttekintéséből kiindulva, a gyapardást elégséges csapadék általános bányára.

Az országban a vetések állásáról a következőket lehet elmondani: A vetések elmaradottságát, sőt több helyen azok visszafelújítását is tapasztaljuk a gazdák.

A jézett állapot alól azonban vannak kivételek, egyes vidékek, ahol ideigre megérkezett elegendő esőzés folytán megjavultak a vetések és az epedve várt jókor érkező esőzések beálltával még sokat javulhat az ország idei termése.

A veti jelentések szerint a helyely-közel előfordult jégverések eddig sem túlygarkorok, sem komolyan számottevők nem voltak; azonban a fozda fellépéséről sok oldalról érkeznek panaszok.

Sajnos a rozsdá az ország némely vidékén máris általánosnak jelezhető s a csapadék eddig csak a Királyhágón túli megyék látszanak mentesek, a honnan csakis elvettve érkezett ez iránti panasz.

A reménybeli termés képe tehát az előző jelentésben jelzett állapot alól azonban viszonylagos mutató, de korántsem ad még okot aggodalomra, ha a várva-várt esőt megkapjuk, mert sok helyről — így a Dunabálat és Tisza-Maros szög nem egy helyéről — kedvező hírlásokról vesztünk hírt, a melyek az időjárás kedvező fordulatával remélhetőleg az ország átlagos termésére is ki fognak terjedni.

Az ősi buza, mely átlag szárbá hajtott, de helyenkint már hasban hordja kalászát, országos átlagban a kedvezőtlen időjárás miatt a szárazság, hűvös, szies idő által fejlődésében hátráltatva elmaradott, sokhelyütt, főleg homokos és szikes talajokon sárgul is. Mindenfelé a meleg esős időjárás elhajtja. Oly vidékeken ellenben, ahol esők s melegebb napok váltakoztak, kiegyelőző jót, sőt szép vetést is emlegetnek, így a Duna mündkét és a Tisza jobb partjának egyes helyein. A szárazságtól párhuzamban a rozsdá ellen általános a panasz, mely a Királyhágón túli vármegyék kivételével országos jellegű érvben. Felülében csak a rovarkár elleni panasz. Az időjárás a tavasi buzára sem előnyös, mely nehélt ritka.

A rozsvetés mindenütt kalászhban állanak, sok helyütt virágnak, sőt a Tisza-Maros víz vidékén egyes helyein el is virágoztak már. Bár a termény is általában meleg esős időt kíván, mégis az ország legtöbb helyén a huznárd jobban járja a kedvezőtlen száraz időjárás. S habár a kedvezőtlen időjárás alacsony s több helyütt vékony szárazakat, kis húszerűzetű kalászokat s gzos vetéseket okozott, mégis erősen, magasságra és fejlett kalász rovászetésekről, is kapunk jelentést, különösen a Duna jobb és bal part vidékéről s a Tisza-Maros szögéről. Árnnyal a homoki rozskák s a Királyhágón túli vármegyék rozsvetési látszanak a legrosszababbnak.

Az árpa az ország azon vidékein, ahol nem tulsokt szenvedett a hűvös, száraz időjárásról, töde sűrű, átlag kiegyelőtlen áll, az esőt nélkülözött sorány talajokban azonban elmaradott s mindenfelé meleg esős időt ánt.

Az esős árpa átlag kalászol és kikészült, míg a tavaszi a talaj száraz állapota miatt sok helyen rozslult kelt, ritka és sárgult, sőt helyenkint ki sem kelt s néhol — mint a Tisza-Maros szögének egyes helyein — ki is számlottak. Az idei zab vetések az illető vidéken jart időjárás hű képet tükröznek vissza. A királyhágón túli vármegyék egyes részében — amelyekben legtöbbet szenvedett a zord és száraz időjárásról — még ki sem kelt, a Duna balpart hegyes részében feljelen, a sovány, esőt nem látott földeteken elmaradott, néhol sárgul is, másutt pedig a korán vetett, nedvesebb részűt területeken jól kelt és szépen bokrosodik; a Tisza-Maros szögének egyes részeiben pedig igen jól fejlődő zabfelőket emlegetnek. Meleg, esős idő a terméni még is általános óhaj.

részvételnyárság részvételnyárság (10 kor.) árulják és jegyezzék.

Eső és jégverés. A várva-várt eső végre megélt s áztatja a szomjas földet, üdíti a vetéseket és a többi növényzetet. Az országban majdnem minden tájáról érkeznek jelentések, de majdnem valamennyi tudósításból az tűnik ki, hogy több kellene belőle.

A Központi Meteorológiai Intézethez érkezett jelentések szerint a legutóbbi huszonegy órában a következő helyeken esett az eső: Abauj-Tornán (8 mm.), Arvárváralján (2), Seimeczbányán (1), Budapestben (3), Ó-Gyalán (2), Komáromban (10), Magyaróvárott (5), Sopronban (2), Herényben (22 jéggel), Keszthelyen (16 jéggel), Pécsen (5), Kecskeméten (1), Orosházon (1), Szegeden (2), Zomborban (4), Zsombolyán (4), Aradon (1), Temesvározt (1), Székelykeresztúron (2).

A Tisza-Maros szögén a vetést befejezték, helyenkint ki is kelt már, bár meleg nedves idő híján sok helyütt nem kifogástalanul. A Duna-Tisza közén és a Tisza-Maros szögén, — bár ott is vannak helyek, ahol ki nem kelt, — a porhanyósbabb talajokban kapálják. Melegebb esős idő volna kívánatos, mely nagyot tudna javítani.

A korai burgonya fajták kikelték, a késői fajták s a magasabb és igen száraz helyek ültetése most vannak kelőben. A porhanyósbabb és nedvesebb területeken a növény első kapálása megkezdődött. A fejlődés átlag itt is elmaradott.

A cukorrépa kelését a nagy szárazság, a sok helyütt mutatkozó rovarkár eléggé megnehezítette, sőt meg is akadályozta, minél következtében kiszántások az ország minden részéből beérkezett megbízható jelentések alapján megállapítja, hogy a vetések a hosszantartó szárazság miatt tényleg elmaradtak, sőt visszafeljűtettek, de nem annyira, hogy elegendő eső, még helyre nem hozhatná azokat. Nagyon baj azonban az, hogy a rozsdá országos csapássá fejlődik, amennyiben alig van már vidéke az országban, ahol fel nem lépett volna s ahol rohamosan nem terjedne.

A harmadik vetéselem, mely a vetéseket pusztítja, a jégverés. Eről ugyan azt konstataja a hivatalos jelentés, hogy még nem sok kárt tett, de mikor a minisztériumban az alábbi jelentést szerkesztették, még nem kaptak meg a legújabb jégverésről szóló jelentéseket. Mintemt egybevetve, konstatahatjuk, hogy a helyzet bár nem kétsége eljő, mégis nagyon szomorú s az már most is bizonyos, hogy olyan természetű, amilyen tavaszi és harmadévi vol, az idén semmi esetre sem lesz. Hogy mennyivel fogunk kevesebbet aratni, azt számszerint megállapítani, természetesen ma még nem lehet, de hogy jóval kevesebbet, az kétségtelen.

A földművelési minisztérium jelentése így szól: Az április közepe óta leletl időjárás — ebben a természetben oly fontos időszakban — az országban csak kis részében volt megfelelő.

Az eredmény, mely a múlt hetek időjárásának országos áttekintéséből kiindulva, a gyapardást elégséges csapadék általános bányára.

Az országban a vetések állásáról a következőket lehet elmondani: A vetések elmaradottságát, sőt több helyen azok visszafelújítását is tapasztaljuk a gazdák.

A jézett állapot alól azonban vannak kivételek, egyes vidékek, ahol ideigre megérkezett elegendő esőzés folytán megjavultak a vetések és az epedve várt jókor érkező esőzések beálltával még sokat javulhat az ország idei termése.

A veti jelentések szerint a helyely-közel előfordult jégverések eddig sem túlygarkorok, sem komolyan számottevők nem voltak; azonban a fozda fellépéséről sok oldalról érkeznek panaszok.

Sajnos a rozsdá az ország némely vidékén máris általánosnak jelezhető s a csapadék eddig csak a Királyhágón túli megyék látszanak mentesek, a honnan csakis elvettve érkezett ez iránti panasz.

A reménybeli termés képe tehát az előző jelentésben jelzett állapot alól azonban viszonylagos mutató, de korántsem ad még okot aggodalomra, ha a várva-várt esőt megkapjuk, mert sok helyről — így a Dunabálat és Tisza-Maros szög nem egy helyéről — kedvező hírlásokról vesztünk hírt, a melyek az időjárás kedvező fordulatával remélhetőleg az ország átlagos termésére is ki fognak terjedni.

Az ősi buza, mely átlag szárbá hajtott, de helyenkint már hasban hordja kalászát, országos átlagban a kedvezőtlen időjárás miatt a szárazság, hűvös, szies idő által fejlődésében hátráltatva elmaradott, sokhelyütt, főleg homokos és szikes talajokon sárgul is. Mindenfelé a meleg esős időjárás elhajtja. Oly vidékeken ellenben, ahol esők s melegebb napok váltakoztak, kiegyelőző jót, sőt szép vetést is emlegetnek, így a Duna mündkét és a Tisza jobb partjának egyes helyein. A szárazságtól párhuzamban a rozsdá ellen általános a panasz, mely a Királyhágón túli vármegyék kivételével országos jellegű érvben. Felülében csak a rovarkár elleni panasz. Az időjárás a tavasi buzára sem előnyös, mely nehélt ritka.

A rozsvetés mindenütt kalászhban állanak, sok helyütt virágnak, sőt a Tisza-Maros víz vidékén egyes helyein el is virágoztak már. Bár a termény is általában meleg esős időt kíván, mégis az ország legtöbb helyén a huznárd jobban járja a kedvezőtlen száraz időjárás. S habár a kedvezőtlen időjárás alacsony s több helyütt vékony szárazakat, kis húszerűzetű kalászokat s gzos vetéseket okozott, mégis erősen, magasságra és fejlett kalász rovászetésekről, is kapunk jelentést, különösen a Duna jobb és bal part vidékéről s a Tisza-Maros szögéről. Árnnyal a homoki rozskák s a Királyhágón túli vármegyék rozsvetési látszanak a legrosszababbnak.

A főtáros közgyűlés. Ma folytaták a főtáros közgyűlést, a melyen a bizottsági tagok nagyon gyér számban jelenek meg. A Budára járó omnibusok ügyében a tanács javaslataira elhatározták, hogy a pénzügyminiszteről kéri fogják a Rudas-fürdőhöz vivő járat föllállítását. Nagyobb útt a lovagóhid felállításának kérdését nélt. A tanács elterjesztést tesz az iránt, hogy a husznizárok megszűntése céljából állítsanak Budapestre lovághidat és kintattatja, hogy a Kiserlétként szolgáló vághid mintegy 100000 koronába kerülne. Pittner János, Schuberi Sándor, Gundel János ellenzik a lovághid felállítását, a többség azonban elfogadta a tanács javaslatát. Lesz tehát lovághid. A tanács elterjesztést tett Jókai Mór hősteste számára örök jász-sírhely adományozására egyben. A közgyűlés ehhez egyhangulag hozzájárult. A budapesti (ipari) munkázóvezető-intézet választmányába újból Fenyvessy Adolfot és Vaszonyi Vilmost küldötték ki. A budapesti polgári lovághid-egyesületnek megszavaztak 1000 koronát lovághid-díjakra. Végül nyugdíj-ügyeket intéztek el.

A kllkkek győznek. A főtáros közgyűlése az iratározatot, hogy a marhavásártéri vásárpénzárral köztét szerződésben biztosított felmondási joggal élni nem kíván, illetőleg, hogy erről a jogról lemond, a közgyűlés független tagjai udvalvoleg megőlebbezték. A helygyűlés nem érkezett leiratában tudatja a főtáros hatósággal, hogy a közgyűlési határozatot jóváhagyta és a felelőzést elutasította.

A közönség köréből. FRANCOIS TRANSYLVANIA S E C.

ABUDAPESTI ARU- E SÉRTEKTÖZSDE Gabonatózsde. A tegnap beállt balse-áramlat ma erősödött, miután a nehezen várt eső végre bekövetkezett. Mondhatjuk, hogy a tözde egyik felsősgéből a másikba esik s a spekuláció szinte fejt veszte kapkod ide oda. Amily sürgösen kereste tegnapelőt a búzát megvetelőre, éppen olyan sürgösen, vagy még sürgősebben kínálja most, hogy az eső

Az országos közgyűlés. A Magyar Országos Központi Szövetkezet erre az esztendőre 5 százezer osztaletkot, vagyis szelvényenkint 5 koronát ízet.

A Magyar Kukuripar Részvételnyárság ma tartotta évi rendes közgyűlést Herezfeld Zsigmond elöklölte alatt.

1804. évi május 20. A közgyűlés megválasztotta a bizottságot, melynek elöklöké Herezfeld Zsigmond, tagjai pedig: Borsos László, Fetting József, Goltwald József, Martinkovics József, Huxtable József, Baines József, Cowman József, Washington József.

